

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Linnea Hedkvist

Datum
2021-12-08

Beteckning
Mötesanteckningar

Mötesanteckningar chefsgrupp folkhälsa den 8 december 2021

Närvarande:

Ingmar Ångman, områdeschef välfärd och folkhälsa, ordförande
Anna Jakobsson, chef staben för hållbar utveckling
Katrinn Larsson, hållbarhetschef Örebro kommun
Annika Karlsson Juliussen, folkhälsochef södra länsdelen
Cecilia Ljung, folkhälsochef västra länsdelen
Margareta Johansson, folkhälsochef RF SISU Örebro län
Kristin Lundström, folkhälsokommunikatör ÖLBF
Ida Broman, folkhälsochef norra Örebro län
Linnea Hedkvist, utvecklingsledare välfärd och folkhälsa
Camilla Pettersson, utvecklingsledare välfärd och folkhälsa, punkt 2
Ewa Ottonius, kurator Centralt Skolstöd Lotsen Örebro kommun, punkt 7
Cecilia Ljungström, specialpedagog Centralt Skolstöd Lotsen Örebro kommun, punkt 7
Jonas Karlsson, strategisk planerare folkhälsa Örebro kommun, punkt 7
Carina Persson, epidemiolog staben för hållbar utveckling, punkt 8

1. Föregående minnesanteckningar

Anteckningarna från mötet 2021-08-26 lades till handlingarna.

2. Ny handlingsplan god, jämlik och jämställd hälsa. Nya överenskommelser. Diskussion om och förslag till process

Anna och Ingmar inledde diskussionerna. Handlingsplanen för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län gäller under perioden 2019 – 2022.

Överenskommelserna om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa gäller under perioden 2018 – 2023.

Diskussioner om en halvtidsutvärdering har förts men har inte kunnat

Postadress
Region Örebro län
Regional utveckling
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 1, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Organisationsnummer: 232100-0164

genomföras pga pandemin. Det är dock väsentligt att påbörja diskutera process inför ny handlingsplan och nya överenskommelser.

Linnea redovisade förslaget till reviderad regional utvecklingsstrategi, RUS, och vilka effektmål, önskvärda lägen 2030 samt strategiska inriktningar som kan kopplas till det lokala och regionala folkhälsoarbetet.

En kommande handlingsplan bör kanske kopplas till RUS som övergripande dokument och vara mer handlingsinriktad än den nuvarande. Ingmar kommer att lyfta frågan om handlingsplan och överenskommelser vid möte med kommunchefs- och regiondirektörsgruppen i denna vecka.

En workshop genomfördes med Camilla Pettersson som processledare. Syftet med workshopen var att genom diskussion och erfarenhetsutbyte forma en process för fortsatt arbete med handlingsplaner och överenskommelse.

De frågeställningar som behandlades var följande:

- Vad har varit bra respektive mindre bra med nuvarande handlingsplaner?
- Vilka utmaningar i nya RUS:en är viktigast att prioritera i vårt gemensamma folkhälsoarbete?
- Nuvarande överenskommelser:
 - Vilka är de viktigaste framgångsfaktorerna
 - Vilka hinder funnits med nuvarande överenskommelser?
- Vilka är de viktigaste utvecklingsområdena inför framtida överenskommelser?

En sammanställning och analys av de inkomna synpunkterna kommer att återkopplas till ett kommande chefsgruppsmöte.

3. Möten 2022

Chefsgruppen beslutade att 2022 års möten ska genomföras enligt följande:

31 januari	fm
11 Mars	em (gemensamt med chefsgrupp social välfärd samt vård och omsorg)
21 april	em
16 juni	fm
25 augusti	em
27 oktober	em
1- 2 december	internat?
16 december	uppföljningsdag 2022

4. Val

Med anledning av att Kristin och Margareta kommer att lämna sina tjänster

inom kort utsåg chefsgruppen följande personer i aktuella grupper:

V ordförande chefsgrupp folkhälsa	Cecilia Ljung
Repr i arbetsgrupp kunskapslyft folkhälsa	Jonas Karlsson, RF-SISU Örebro kommun utser ny representant
Repr i arbetsgrupp uppföljning av ök	Avvaktar med beslut
Repr i LAG Suicidprevention	Cecilia Ljung
Repr i styrgrupp psykisk hälsa	Ida Broman

5. Uppföljning av punkt 6 från protokoll 2021-08-26

Vid mötet med chefsgruppen den 26 augusti diskuterades arbetsplan för höstens möten och mellanliggande samverkansarbete och att uppföljning av de synpunkter som framkom skulle ske i december.

Linnea redovisade vad som skett utifrån de olika punkterna.

- *Jobba vidare med frågor kring uppföljning och utvärdering.* Forum för utvärdering har fått uppdrag från chefsgruppen och det första mötet hölls den 26 november.
- *Koppla arbetet i chefsgruppen till det specifika rådet för folkhälsa på ett bättre sätt.* Mötet i november förberedde specifika rådets möte i november. Möten i chefsgruppen 2022 har lagts i förhållande till möten med specifika rådet
- *Skapa en röd tråd i chefsgruppens möten, genomföra temadiskussioner. Ett tema kan vara hur chefsgruppen kan vara ett aktivt stöd till rådet.* Har påbörjats vid möten i november och december. Mer input behövs från gruppen
- *Den modell som Annika presenterade upplevdes som bra och värd att arbeta vidare med. Kontinuitet i representationen vid länsdelsmöten från Välfärd och folkhälsa*
Chefsgruppen diskuterade nuläget i samverkansarbetet och hur det kan utvecklas.

6. Uppföljningsdag 17 december 2021

Linnea informerade från arbetsgruppens arbete med programmet för uppföljningsdagen. 81 deltagare har registrerats under förmiddagen och ca 45 under eftermiddagen.

Med anledning av pandemiläget och regionens samt kommunernas beslut om restriktioner beslutade chefsgruppen att konferensen ska genomföras digitalt. En arbetsgrupp finns som kommer att arbeta med omställningen.

7. Främjande och förebyggande arbete i samverkan, insatsområde måluppfyllelse i skolan

Tre olika pågående insatser som har koppling till insatsområdet
Måluppfyllelse i skolan presenterades:

FNoFF – Främja Närvaro och Förebygga Frånvaro

presenterades av Ewa Ottonius samt Cecilia Ljungström, Örebro kommun. FNoFF är ett länsövergripande projekt som finansieras av Region Örebro län via de medel som erhållits för länsövergripande arbete med psykisk hälsa och som drivs av Centralt skolstöd Lotsen, Örebro kommun.

Projektets fyra delmål är:

- Att inventera vilka metoder och insatser som finns kopplat till att främja skolnärvaro i länets samtliga kommuner.
En nulägesrapport om arbetet kring närvaro i Örebro läns kommuner har presenterats under våren 2021. Denna rapport visar att det i Örebro län saknas samlad statistik kring skolnärvaron. Det främjande och förebyggande närvaroarbetet prioriteras inte utan skolorna arbetar mest åtgärdande. Ett tydligt utvecklingsområde är hur huvudmannen kan stötta kommunernas skolor i detta arbete. Kommunerna har ett behov av att lära av varandra för att ge närvarofrågorna uppmärksamhet.
- Att implementera ett främjande och förebyggande arbetsverktyg i två skolor.
Teamet agerar processledare i två ärenden vid en skola i länet. En närvaromodell i fyra steg med hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande delar har tagits fram och kommunicerats genom föreläsningar och workshoppar med skolpersonal och elevhälsoteam vid två skolor i länet.
- Att ta rollen som processledare i två frånvaroärenden som kräver samverkan med fler aktörer än skolan.
Detta arbete bedrivs vid en skola i Laxå.
- Att påbörja arbetet med att bygga upp ett nätverk i regionen.
Ett läsnätverk har bildats som hittills haft tre träffar.

Projektet avslutas vid årsskiftet 2021/22 och inom kort kommer en slutrapport. Avsikten är att under 2022 ansöka om medel för fortsatt arbete.

Frågor/synpunkter: Är skolan anpassad för att främja skolnärvaro. Stora krav på eleverna. Skolan bör vara en skyddsfaktor.

Rörelsesatsningen i skolan

presenterades av Margareta Johansson RF-SISU.

Bakgrunden till arbetet är studier som visade att endast 44 procent av pojkarna och 22 procent av flickorna nådde upp till den rekommenderade nivån av fysisk aktivitet, sammanlagt 60 min per dag.

Riksidrottsförbundet har ett regeringsuppdrag sedan 2018 att verka för mer idrott, rörelse och utveckling av rörelseförståelse under och i anslutning till skoldagen genom att bygga broar mellan skolan, barnen och idrottsföreningarna. Rörelsesatsningen i skolan är en satsning för att förbättra folkhälsan, välbefinnandet och skolresultaten. Målbilden 2025 nationellt är att 50 % av landets skolor för målgruppen ska ha samverkat med idrotten inom ramen för rörelsesatsningen och att 75 % av skolorna som medverkat i rörelsesatsningen ska ha samverkat med en eller flera IF.

I Örebro län är målgruppen alla elever i årskurs F-6 men framförallt barn som rör sig för lite. De kommuner, områden och skolor som har störst behov alternativt söker kontakt prioriteras.

Syftet är att:

- Tillsammans med skolan förändra kulturen så att rörelse blir ett stående inslag i skolvardagen.
- Bidra till att ge barn positiva upplevelser av rörelse, utvecklas socialt och våga utmana sig själva. Att barnen på sikt ska må bättre, lyckas bättre i skolan och leva aktivare liv.
- Bidra till att bygga bestående broar till föreningslivet.

Den verksamhet som bedrivs, utifrån varje skolas enskilda behov och förutsättningar, är:

- Processtöd för skolans rörelseteam
- Verktyg för att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete för rörelse
- Utbildning av personal i Rörelseförståelse
- Inspirationsmaterial för idrott och rörelse
- Nätverksträffar med andra skolor
- Stöd för att skapa föreningssamarbeten
- Stöd i uppstart av Skol IF

Exempel på detta är gemensam morgonrörelse, organiserade rastaktiviteter, införande av rörelsepåuser, elever leder elever, Skol-IF, föreningssamverkan, insatser ute och inomhus, roller på rasten och samverkan med Fritidsbanken. Örebro kommun har av Vinnova beviljats drygt fyra miljoner kronor till projektet Den lekfulla staden där forskare från Örebro universitet ska utvärdera lekmiljöerna i staden.

En nationell uppföljning av rörelsesatsningens effekter visar positiva resultat bland både elever och personal. En negativ faktor är covidpandemin som inneburit en minskning av föreningsidrott bland barn och unga i alla åldersgrupper.

DCD Motorisk utveckling hos barn

presenterades av Jonas Karlsson, Örebro kommun.

Developmental coordination disorder (DCD) är en diagnos som kännetecknas av bristande grovmotorisk förmåga och uppskattas omfatta ca 5-6 % av barnen i Örebro län. Barn med DCD ofta hamnar i en negativ cirkel som börjar med en bristande motorisk förmåga under förskoleåldern som senare utvecklas till svårigheter i vardagsaktiviteter, svårigheter med skolarbetet, bristande kompisrelationer, bristande självförtroende och psykisk ohälsa senare i livet.

Frågeställningen om insatser för dessa barn har initierats från skolöverläkare i Örebro kommun. Diskussion har förts med elevhälsa, idrottslärare, planerare folkhälsa, utvecklingsledare välfärd och folkhälsa, fysioterapeut och ansvarig för Rörelsesatsning i skolan (RF-SISU Örebro län).

Två spår har identifierats:

1. *Stöd från Region Örebro län gällande barn med DCD*
 - Fler och fler remisser kommer till barnkliniken.
 - Barnen får inte diagnosen DCD fast de borde få den. Okunskap/icke uppdaterade vårdriktlinjer.
 - Hög arbetsbelastning bland fysioterapeuter med pediatrik kompetens.
 - Det krävs team för att jobba med frågan. För att nå framgång krävs också nära samverkan med barnets vardagsmiljö såsom hemmet/förskola/skola.
 - Barn med DCD har ofta en samsjuklighet med ADHD, autism, språksvårigheter, sämre akademisk prestation samt ökad risk för obesitas och mobbning
 - Det finns behov från barnen och deras familjer som inte kan tillgodoses i dagsläget.

En arbetsgrupp "Samverkan kring barn med Developmental Coordination Disorder- DCD" har bildats. Arbetsgruppen har uppdraget att med barnet i fokus och med ett helhetsperspektiv se över hur hälso- och sjukvården kan underlätta flödet, och öka samverkan gentemot barn med DCD så att de får den vård de behöver. Målgruppen är barn och unga 0-18 år.

Ett annat uppdrag är att utforma ett samverkansdokument samt ett kunskapsunderlag. Dokumentet ska innehålla förslag både på preventiva åtgärder samt behandlingssteg. Åtterrapporering sker till SAMBUHS (Samverkansgrupp barn och unga inom Hälso- och sjukvården) hur arbetet fortskrider sker.

2. *Pilotprojekt Motoriksatsning i skolan*

Men utgångspunkt från Bunkeflomodellen arbeta med generell motorisk träning samt riktad motorisk träning för motoriskt svaga elever. Inte fokus på barn med DCD utan på motoriskt svaga barn generellt. Syftet är att få effekter på elevernas måluppfyllelse i skolan.

Projektbeskrivning har tagits fram och skickats till skolor som ingår i Rörelsesatsning i skolan i Örebro kommun. Rekrytering av 2-4 skolor för pilotprojektet gärna tidigt i grundskolan.

Modell för pilotprojektet:

- Utbildning av specialistkompetenser (idrottslärare och elevhälsa)
- Generell utbildning i skolan
- Screening
- Insats – Riktad motorisk träning en gång i veckan.
- Screening
- Löpande uppföljning
- Utvärdering (universitetet/UFC?)
- Ska arbetet fortsätta?

Utbildningsinsats för specialistkompetensen våren 2022 och start av pilotprojekt höstterminen 2022.

Jonas undrade om fler kommuner som är intresserade och bjuder in till samarbete

Efter presentationerna genomfördes en gemensam diskussion om samverkan inom ramen för insatsområdet Måluppfyllelse i skolan:

Hur ser kopplingen ut mellan FNoFF och TABB?

Begreppet hälsofrämjande? Verksamhetsperspektiv eller ett barn och unga-perspektiv, viktigt att särskilja.

DCD – kan vara bra att bevaka Örebro kommuns arbete och koppla ihop rörelsesatsningen och DCD. Kan kunskap spridas inom länsdelgrupperna?

8. **Marknadsföring av enkät Liv & hälsa 2022**

Carina Persson informerade om hur arbetet med kommunikationsinsatser för att öka svarsfrekvensen för Liv & hälsa 2022 sker. Syftet är att skapa kännedom om undersökningen, att man känner igen enkäten när den kommer samt att den som får den svarar. Undersökningen startar i mitten av februari. Underlag som regionen planerar att ta fram är pressmeddelande i slutet på januari, korta budskap på sociala medier och hemsidor samt lite längre budskap på digitala skärmar och affischer.

Olika kanaler diskuterades:

- Radio och TV
- Pressmeddelande
- Regionens länsstidning Leva
- Regionens personaltidning Tillsammans
- Sociala medier
- Hemsidor och intranät
- Digitala skärmar
- Affischer
- Kontakt med kommunernas kommunikatörer och på vilket sätt folkhälsoteamen kan bidra för användning av de kommunala kanalerna, t ex anslagstavlor och annan information som riktar sig personal och invånare.

9. Rapport

Ingmar rapporterade att Camilla Petterson och Anders Trumberg fått ett uppdrag att utreda förutsättningarna för en FOU-enhet inom regional utveckling i samverkan med UFC, universitetssjukvårdens forskningscenter.

10. Driv och hinder under dagens möte

Driv:

Stämning ++++

Tema +++

Träffas +++

Föredragningarna

Lokalen

Camilla

Hinder:

Avhopp av en föredragande

Inte inläst på RUS

Svårt med tid till förberedelser

Springa mellan olika möten

Linnea Hedkvist

Utvecklingsledare folkhälsa